

PARTICIPATIEMONITOR 2019 GEMEENTE RIJSWIJK

Participatiemonitor 2019 gemeente Rijswijk

Colofon

Opdrachtgever
Gemeente Rijswijk

Datum
Januari 2020

Auteurs
Michelle Ellens
Reimer Vonk

KWIZ
Stavangerweg 23 - 5
9723 JC Groningen
050 - 5252473
contact@kwiz.nl

Uitgave
Deze publicatie is een uitgave van KWIZ. Het overnemen van cijfers en / of teksten is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Niets uit deze publicatie mag worden verveelvoudigd en / of openbaar gemaakt worden in welke vorm dan ook zonder voorafgaande toestemming van KWIZ.

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Samenvatting.....	4
1. Kenmerken respondenten	5
2. Participatie en dagbesteding	6
3. Belemmeringen	8
4. Hulp en ondersteuning	10
5. Tips en adviezen	14
6. Conclusies en aanbevelingen	15
6.1. Conclusies	15
6.2. Aanbevelingen	16
Bijlage 1. Vragenlijst.....	18

Inleiding

De gemeente Rijswijk wil in het kader van de zorgplicht voor kwetsbare groepen de cliënten die zijn ingedeeld op de treden van de Participatieladder ondersteunen bij hun maatschappelijke participatie. Dit vanuit de visie dat alle inwoners volwaardig onderdeel uitmaken van de samenleving en dat iedereen een bijdrage kan leveren, hetzij door het verrichten van betaald werk, hetzij door het zorgen voor anderen of het ontmoeten van anderen. Het betreft zo'n 1000 cliënten. De gemeente wil weten waar deze cliënten staan in het maatschappelijke proces, welke belemmeringen ze eventueel hebben om hieraan deel te nemen en wat ze hierbij eventueel aan ondersteuning nodig hebben van de gemeente.

De gemeente heeft KWIZ gevraagd een onderzoek uit te laten voeren om een antwoord te krijgen op bovenstaande vragen. Dit onderzoek moet tevens uitwijzen of de gemeente extra personele capaciteit zou moeten inzetten om deze doelgroep te ondersteunen en welke ondersteuning dit dan zou moeten zijn.

In dit onderzoek staat de volgende vraag centraal:

“Wat zijn de wensen, mogelijkheden en belemmeringen van cliënten om te kunnen participeren aan de samenleving en welke bijdrage kunnen wij als gemeente leveren om deze participatie te bevorderen?”

Doelgroep

De doelgroep van het onderzoek bestaat uit inwoners in de gemeente Rijswijk die een uitkering ontvangen en een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben¹. Dit zijn 1.012 inwoners.

Opzet van het onderzoek

De enquête is in september 2019 verstuurd en inwoners hadden de mogelijkheid om deze online of op papier in te vullen. Half oktober 2019 is een herinneringsbrief gestuurd met het verzoek de enquête alsnog in te vullen indien men dat nog niet had gedaan.

In deze enquête kwamen de volgende thema's aan bod:

- De duur van de uitkering
- Participatie en dagbesteding
- Belemmeringen in mogelijkheden tot participeren
- Hulp en ondersteuning die respondenten al ontvangen
- Wensen en behoeften van respondenten

Respons

Er zijn in totaal 1.012 vragenlijsten verstuurd. Daarvan zijn er 214 ingevuld, wat een respons van 21 procent betekent. Dat is voldoende om betrouwbare uitspraken over de gehele doelgroep te kunnen doen.

Leeswijzer

Na de samenvatting wordt per hoofdstuk een thema uit de vragenlijst weergegeven. We sluiten af met de belangrijkste conclusies. In de bijlage is de vragenlijst opgenomen.²

¹ Dit zijn inwoners die in trede 1 of 2 op de participatieladder zitten.

² Omdat niet iedere vraag door elke respondent is beantwoord, geven we bij veel vragen het aandeel per antwoordcategorie weer. We zetten het aantal respondenten per categorie af tegen het totaal respondenten dat de vraag heeft beantwoord. Per vraag geven we het aantal respondenten weer dat de vraag heeft beantwoord (N=...). Wanneer er meerdere stellingen of vragen in een grafiek worden weergegeven, dan wordt er gekeken naar het laagste aantal respondenten en het hoogste aantal respondenten. Beide aantallen worden dan aangegeven (N=... - ...).

Samenvatting

Kenmerken van de respondenten

Driekwart van de respondenten is tussen de 45 en 66 jaar oud. De helft van de respondenten woont alleen, 23 procent woont samen met minderjarige kinderen. 76 procent van de respondenten heeft al langer dan drie jaar een uitkering.

Participatie en dagbesteding

83 procent van de respondenten heeft overdag iets te doen. Van deze respondenten geeft 64 procent het doen van het huishouden als dagbesteding. 37 procent van de respondenten die overdag wat te doen heeft, doet vrijwilligerswerk. 43 procent van deze respondenten doet dit 5 tot 10 uur per week. Driekwart van de respondenten die overdag iets te doen hebben geeft aan niet nog iets anders te kunnen doen.

Belemmeringen in mogelijkheden tot participeren

Respondenten geven aan niet iets (anders) te kunnen doen. De voornaamste redenen hiervoor zijn dat respondenten ziek zijn en/of een beperking hebben. 59 procent van alle respondenten voelt zich belemmerd door hun gezondheid.

De mate waarin respondenten iets (anders) willen doen verschilt per belemmering die zij ervaren. Zo geven respondenten die als belemmering ervaren dat zij niemand kennen vaker aan dat zij overdag wel iets (anders) zouden willen doen. Zij voelen zich ook vaker dan gemiddeld eenzaam, en hebben relatief vaker behoefte aan hulp bij het maken van contact. Respondenten die niet weten wat zij kunnen doen, gaan er relatief minder vaak op uit en hebben meer behoefte aan regelmaat in hun leven en lichamelijke beweging. Dit geeft aan dat niet iedereen dezelfde hulp nodig heeft, maar dat dit deels afhangt van welke belemmeringen zij ervaren. Het beantwoorden van deze hulpvragen met maatwerk kan de participatie van deze respondenten bevorderen.

Hulp en ondersteuning die respondenten al ontvangen

Meer dan de helft van de respondenten ontvangt al hulp en/of ondersteuning. Iets meer dan een kwart ontvangt hulp of ondersteuning van familie, vrienden en burens, van de huisarts en van een maatschappelijk werker. Genoemde specialisten waar respondenten hulp van ontvangen zijn psychologen, psychiaters en (fysio-)therapeuten. Een aantal respondenten geeft aan dat zij hulp krijgen bij het huishouden.

Wensen en behoeften van respondenten

Bijna een kwart van de respondenten wil graag geholpen worden bij meer lichamelijke beweging en een op de vijf wil hulp bij het omgaan met spanning en zelfvertrouwen krijgen. 31 procent geeft aan dat zij daarnaast nog een vergoeding van de kosten nodig hebben. Als het niets zou kosten, dan zou 39 procent van de respondenten op een sport gaan, 33 procent zou af en toe naar de film of naar iets anders gaan.

Tips en adviezen

Aan het eind van de enquête is respondenten gevraagd naar hun wensen, tips en adviezen voor de gemeente. De antwoorden zijn in te delen in de volgende categorieën:

- Meer voorzieningen en tegemoetkomingen voor bijvoorbeeld sporten of openbaar vervoer;
- Betere begeleiding en ondersteuning vanuit de gemeente;
- Betere communicatie over de mogelijkheden.

1. Kenmerken respondenten

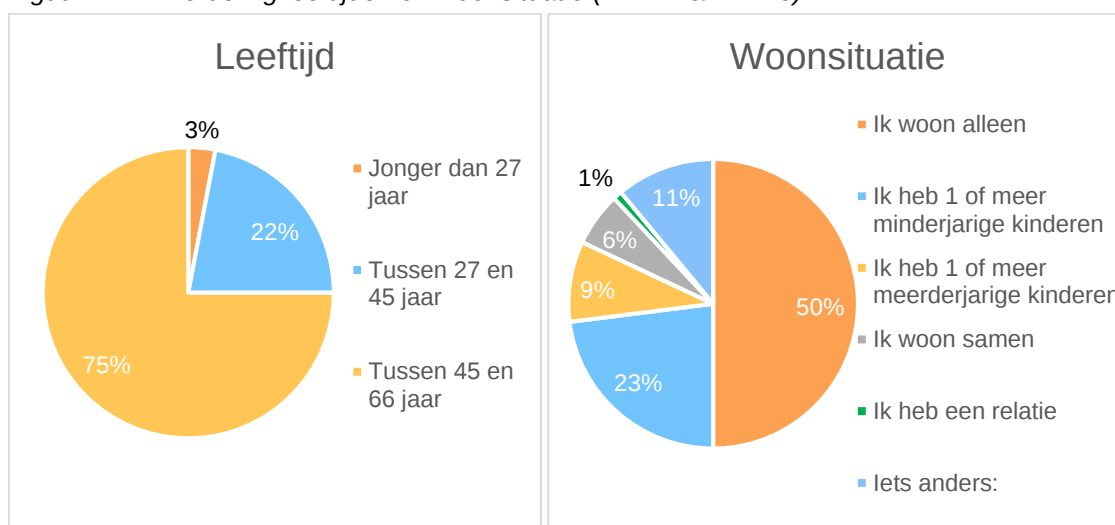
In dit hoofdstuk staat een aantal kenmerken van de respondenten van de enquête.

Driekwart van de respondenten is tussen de 45 en 66 jaar oud

75 procent van de respondenten is tussen de 45 en de 66 jaar oud. De helft van de respondenten woont alleen en 23 procent woont met minderjarige kinderen. Onder 'iets anders' zijn antwoorden gegeven zoals dat men getrouwd is of samenwoont met (een van) hun ouders.

Respondenten tussen de 45 en 66 jaar oud geven relatief vaker aan dat zij ziek zijn en/of een beperking hebben dan jongere respondenten. Respondenten van tussen de 27 en 45 jaar oud geven relatief vaker aan dat zij te veel zorgen hebben, geen tijd hebben, en niet weten wat zij kunnen doen.

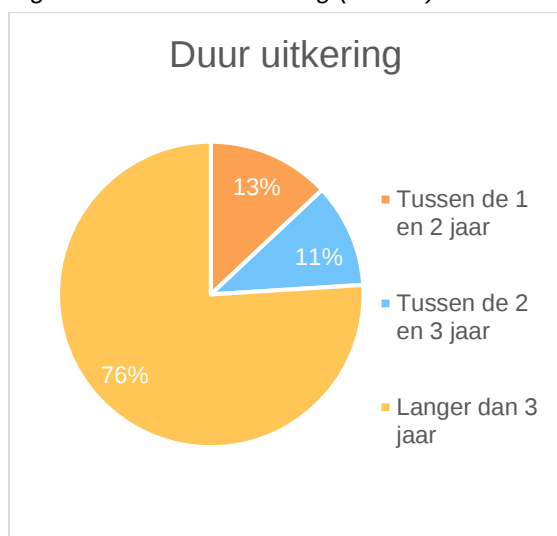
Figuur 1.1.1. Verdeling leeftijden en woonsituatie (N=212 & N=213)

Ruim driekwart van de respondenten heeft al langer dan drie jaar een uitkering

76 procent van de respondenten heeft langer dan drie jaar een uitkering.

Figuur 1.1.2. Duur uitkering (N=212)

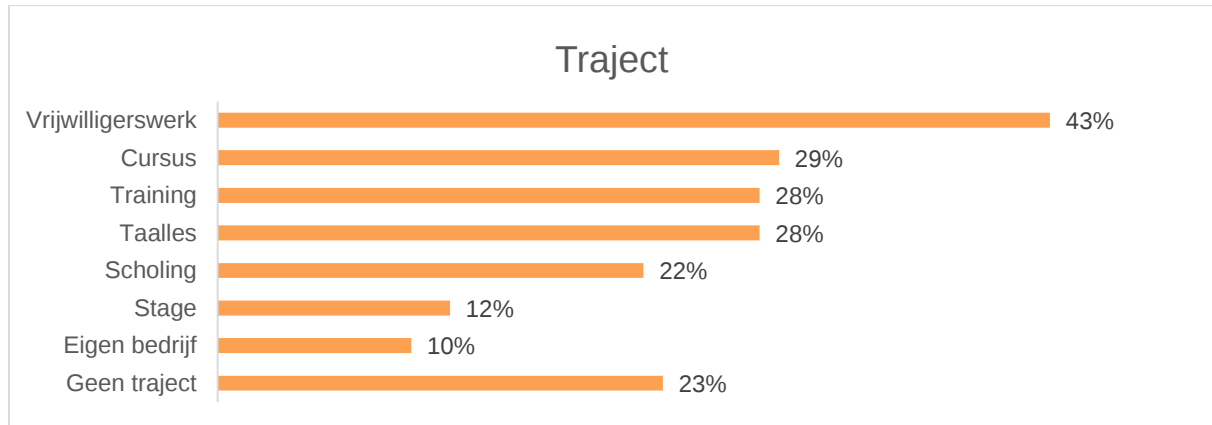
2. Participatie en dagbesteding

In dit hoofdstuk wordt de dagbesteding van de respondenten besproken, evenals hun belemmeringen om overdag iets of meer te doen.

Ruim 40 procent van de respondenten heeft vroeger vrijwilligerswerk gedaan

43 procent van de respondenten heeft vroeger vrijwilligerswerk gedaan, bijna 30 procent heeft een cursus, training en/of taalles gevolgd. Bijna een kwart van de respondenten heeft geen traject gevolgd.

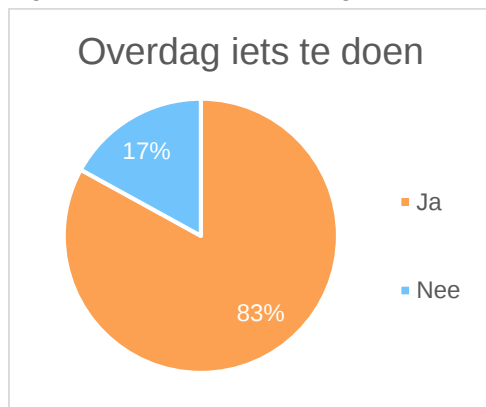
Figuur 2.1.1. Vroeger een traject gevolgd (N=214)

Het grootste deel van de respondenten heeft overdag iets te doen

83 procent van de respondenten heeft momenteel overdag iets te doen. Van de respondenten met minderjarige kinderen geeft 86 procent aan dat zij overdag iets te doen hebben. Dat is meer dan de respondenten zonder kinderen.

Figuur 2.1.2. Heeft u overdag iets te doen? (N=212)

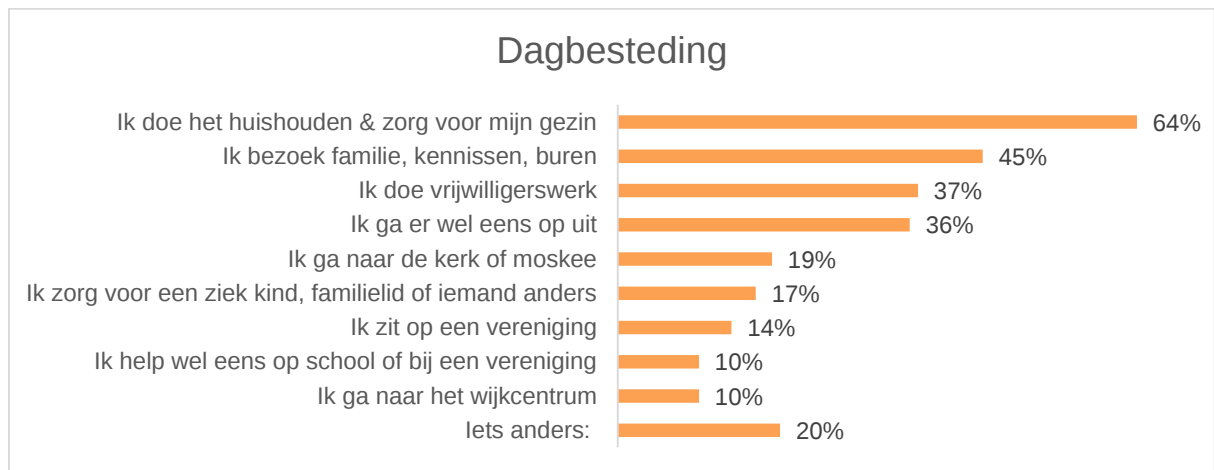
De meeste respondenten doen het huishouden en zorgen voor hun gezin

64 procent van de respondenten die overdag iets te doen heeft zorgt voor het huishouden en hun gezin en 45 procent bezoekt familie, kennissen en burens. Een op de tien respondenten helpt weleens op school of bij een vereniging of gaat naar het winkelcentrum. Onder 'iets anders' hebben respondenten ingevuld dat zij hobby's doen, voor anderen zorgen en (deeltijd) werken.

Respondenten die vrijwilligerswerk doen willen vaker dan gemiddeld overdag nog wel iets anders doen (28 procent). Hierbij zijn het met name respondenten die 0 tot 5 uur per week vrijwilligerswerk doen die vaker nog wel iets anders willen doen (38 procent).

Aan de andere kant willen respondenten die zorgen voor een zieke naaste minder vaak nog iets anders doen (19 procent).

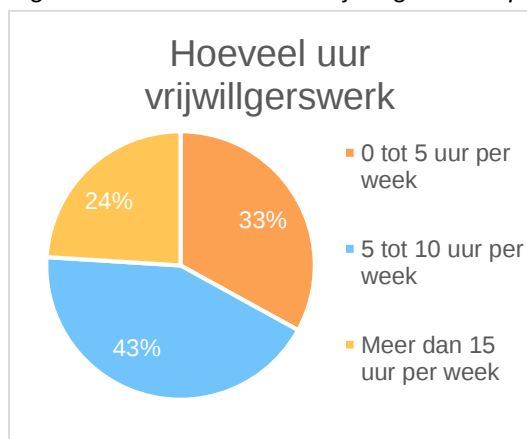
Figuur 2.1.3. Wat doet u overdag (N=177)

Ruim een derde van de respondenten doet vrijwilligerswerk

37 procent van de respondenten die overdag iets te doen hebben, doet vrijwilligerswerk. Van deze respondenten doet het grootste deel (43 procent) dit tussen de 5 en 10 uur per week. Een kwart van de respondenten die overdag iets te doen heeft, besteedt meer dan 15 uur per week aan vrijwilligerswerk.

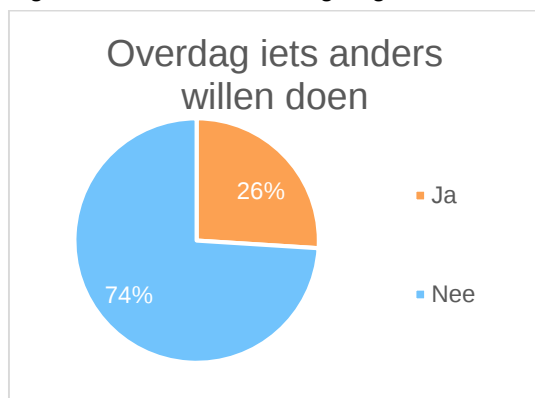
Figuur 2.1.4. Hoeveel uur vrijwilligerswerk per week (N=63)

Een kwart van de respondenten wil overdag nog wel iets anders doen

Een kwart van de respondenten die overdag iets te doen hebben, zoals vrijwilligerswerk of mantelzorg, wil daarnaast nog wel iets anders doen. Respondenten met minderjarige kinderen willen relatief minder vaak overdag nog iets anders doen (20 procent).

Figuur 2.1.5. Wilt u overdag nog iets anders doen? (N=170)

3. Belemmeringen

Ziek zijn is de voornaamste reden waarom respondenten overdag niets kunnen doen

Het lukt de helft van alle respondenten niet om overdag iets (anders) te doen omdat zij ziek zijn, ruim een derde lukt dit niet omdat zij een beperking hebben. Onder 'iets anders' zijn antwoorden ingevuld zoals wat de aard van de ziekte of beperking is, en dat men te druk is met andere dingen, zoals school of (mantel)zorg.

Respondenten die niemand kennen voelen zich vaker alleen

80 procent van de respondenten die aangeven dat zij niemand kennen voelt zich vaak alleen, meer dan de helft stapt niet snel op mensen af die zij niet kennen. Een derde van hen heeft hulp nodig om iets te gaan doen, 27 procent vindt het eng om iets nieuws te beginnen. Het grootste deel van deze respondenten (60 procent) wil graag geholpen worden bij het aangaan van contacten en vrienden maken. Zij geven relatief vaak aan dat zij overdag wel iets (anders) zouden willen doen.

Respondenten die niet weten wat zij kunnen gaan er niet regelmatig op uit

Van de respondenten die niet weten wat zij kunnen doen, gaat 85 procent er niet regelmatig op uit. De helft van deze respondenten voelt zich vaak alleen, 45 procent stapt niet snel op mensen af die zij niet kennen. Deze respondenten hebben relatief veel behoefte aan hulp bij meer regelmaat in hun leven (40 procent), zelfvertrouwen krijgen en meer lichamelijke beweging (35 procent). Ook geven zij relatief vaak aan overdag wel iets (anders) te willen doen.

De helft van de respondenten die geen geld hebben wordt belemmerd door schulden

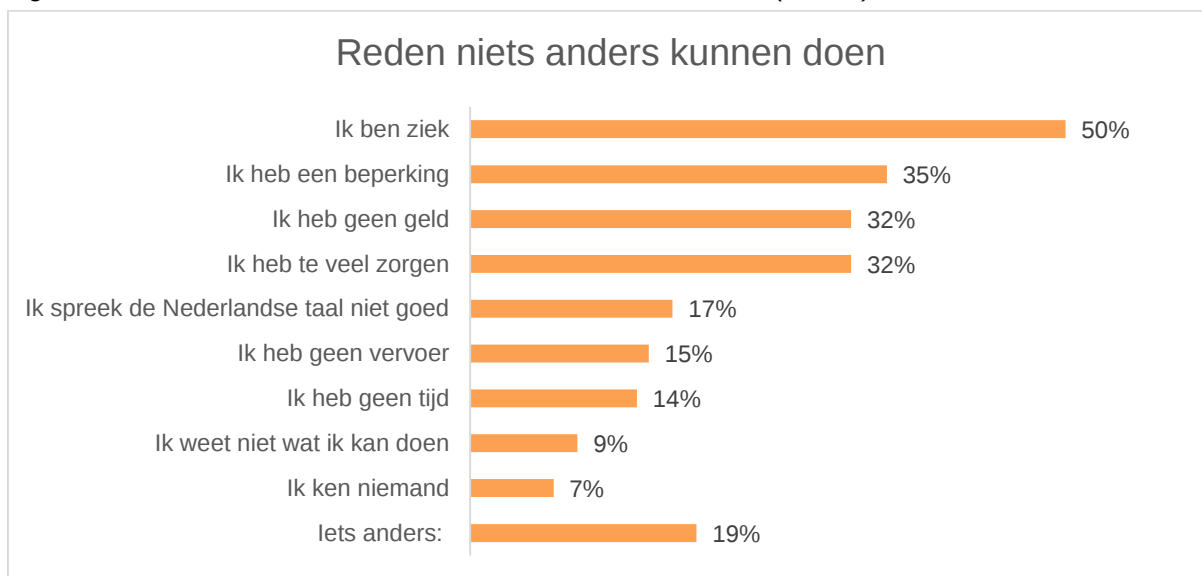
Iets minder dan de helft van de respondenten die als belemmering noemen dat zij geen geld hebben voelt zich belemmerd door hun schulden. Ditzelfde geldt voor 42 procent van de respondenten die als belemmering aangeven dat zij geen vervoer hebben. Respondenten voor wie te veel zorgen een belemmering zijn om iets (anders) te doen, willen relatief vaak geholpen worden bij het omgaan met spanning en leren ontspannen (genoemd door 35 procent).

Als het niets zou kosten zouden respondenten voornamelijk gaan sporten

Van de respondenten die als belemmering geven dat zij geen geld hebben zou 44 procent op een sport gaan en/of af en toe naar de film of iets ander gaan als het niets zou kosten. 37 procent zou een cursus volgen als het niets zou kosten. 28 procent van deze respondenten zou nieuwe mensen ontmoeten als het niets zou kosten. Respondenten die geen geld hebben willen daarnaast relatief vaak overdag iets (anders) doen.

Respondenten die niet goed Nederlands spreken stappen minder snel op vreemden af

Ruim de helft van de respondenten die als belemmering het niet goed spreken van de Nederlandse taal aangeven, stapt niet snel op mensen af die zij niet kennen. 30 procent van deze respondenten heeft hulp nodig om iets te gaan doen. Zij hebben relatief meer behoefte aan hulp bij het contacten aangaan, bij zelfvertrouwen krijgen en bij meer lichamelijke beweging (30 procent).

Figuur 3.1.1. Reden waarom het niet lukt om iets anders te doen (N=214)

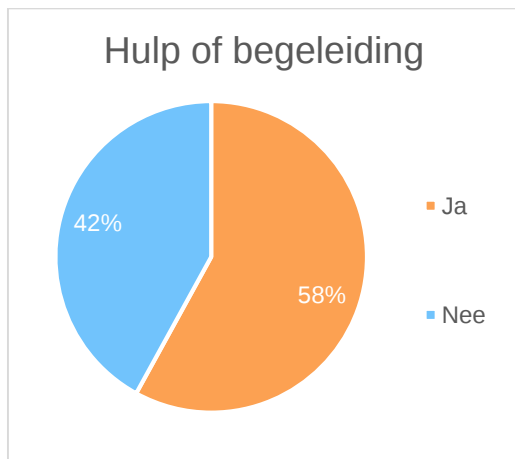
4. Hulp en ondersteuning

In dit hoofdstuk wordt de hulp en ondersteuning die respondenten al ontvangen besproken. Ook wordt de behoefte van de respondenten aan meer of andere hulp en ondersteuning besproken.

Meer dan de helft van de respondenten krijgt hulp of begeleiding

58 procent van de respondenten krijgt hulp en/of begeleiding.

Figuur 4.1.1. Krijgt u hulp of begeleiding? (N=211)

Familie, vrienden en burens zijn de voornaamste bron van hulp en begeleiding

Bijna 30 procent van de respondenten die hulp en/of begeleiding krijgen, krijgt dit van familie, vrienden en burens. Ook de huisarts en maatschappelijk werk zijn voor ruim een kwart van de respondenten een bron van hulp en begeleiding. De specialisten waar respondenten hulp van krijgen zijn vooral psychiaters, psychologen en (fysio)therapeuten. Onder 'iets anders' worden antwoorden gegeven zoals huishoudelijke hulp, gezinsleden en ondersteuningsinstanties zoals Stichting Limor.

Figuur 4.1.2. Van wie krijgt u hulp of begeleiding? (N=122)

Bijna 60 procent van de respondenten voelt zich belemmerd door hun gezondheid

59 procent van de respondenten voelt zich in het dagelijks leven belemmerd door hun gezondheid. Een kwart van de respondenten kan zich redden zonder hulp.

Bijna 40 procent van de respondenten maakt met genoeg mensen een praatje en kan hulp vragen aan mensen die zij kennen, bijna 30 procent gaat er regelmatig op uit. Tegelijkertijd geeft ruim een derde aan dat zij niet zo snel op mensen af stappen die zij niet kennen en vindt 11 procent van de respondenten het eng om iets nieuws te beginnen.

Figuur 4.1.3. Stellingen (N=214)

Een kwart van de respondenten wil geholpen worden met lichamelijke beweging

Bijna een kwart van de respondenten wil geholpen worden met meer lichamelijke beweging en een op de vijf wil graag hulp om zelfvertrouwen te krijgen en leren omgaan met spanning. 22 procent van de respondenten wil hulp bij iets anders. Dit is bijvoorbeeld hulp bij hun ziekte of beperking, Nederlands leren en het vinden van (vrijwilligers)werk.

Figuur 4.1.4. Waarmee wilt u nog geholpen worden (N=214)

Ruim 30 procent van de respondenten heeft een vergoeding van kosten nodig

31 procent van de respondenten heeft, naast eventuele andere hulp en ondersteuning, nog een vergoeding van kosten nodig. 17 procent heeft hulp nodig bij het omgaan met de computer. Onder 'andere hulp' en 'iets anders' noemen respondenten (tegemoetkomingen voor) cursussen, opleidingen en medische kosten en hulp bij het huishouden.

Figuur 4.1.5. Wat heeft u nog meer nodig (N=214)

Bijna 40 procent van de respondenten zou op een sport gaan als het niets zou kosten

39 procent van de respondenten zou op een sport gaan als het niets zou kosten en een op de drie zou af en toe naar de film of iets anders gaan. Bijna een derde van de respondenten zou een cursus volgen. Onder 'iets anders' zijn antwoorden gegeven zoals een cursus of opleiding doen, op vakantie gaan, nieuwe hobby's beginnen en het aanschaffen van medische hulpmiddelen en medicatie.

Figuur 4.1.6. Wat wilt u doen als het niets zou kosten? (N=214)

5. Tips en adviezen

Aan het eind van de enquête is respondenten gevraagd naar hun wensen, tips en adviezen voor de gemeente.

De antwoorden zijn in te delen in de volgende categorieën:

- Meer voorzieningen en tegemoetkomingen (49 respondenten);
- Betere begeleiding en ondersteuning vanuit de gemeente (20 respondenten);
- Betere communicatie over de mogelijkheden (3 respondenten).

Hieronder volgt een aantal quotes van de respondenten over hun wensen, tips en adviezen.

“Een nieuwe ontmoetingsplek in Steenvoorde Noord.”

“Het zou leuk zijn als er een gratis sportcursus was.”

“Graag wat meer betaalbare gymclubjes. Die zijn er niet voor mij. De sportschool is veel te duur.”

“Het OV is heel duur, korting of gratis OV zou fijn zijn. Ook een elektrische fiets zou helpen. Een vergoeding voor de taxi is ook een optie.”

“Help mensen om een goede opleiding te volgen.”

“Meer duidelijkheid over de mogelijkheden via bijvoorbeeld een nieuwsbrief.”

“De gemeente zou beter leesbare brieven moeten schrijven, zodat deze voor iedereen te begrijpen zijn.”

“De drempel niet zo hoog maken als iemand wil helpen of werken.”

“De uitkering is te laag om normaal van te kunnen leven, zeker als je al lang werkloos bent. Ik kan me nauwelijks iets extra's permitteren, zoals een uitje of familiebezoek vanwege de vervoerkosten. De inkomenstoelage zou omhoog moeten.”

“Meer leuke cursussen geven.”

“Geen formulieren sturen want ik moet steeds een ander om hulp vragen bij het invullen.”

“Meer kijken en luisteren naar de mensen, omdat er vaak te makkelijk over situaties thuis gedacht wordt. Kijk per individu.”

6. Conclusies en aanbevelingen

In het afsluitende hoofdstuk bespreken we de bevindingen uit de enquête. Dit doen we aan de hand van de centrale thema's van het onderzoek:

6.1. Conclusies

De meeste respondenten hebben overdag iets te doen

Het grootste deel (83 procent) van de respondenten heeft overdag iets te doen. Deze respondenten doen vooral het huishouden en bezoeken familie, vrienden en burens. Van de 37 procent van de respondenten die vrijwilligerswerk doet, doet het grootste deel dit 5 tot 10 uur per week. De respondenten die iets te doen hebben werken veelal niet, maar hebben deels door deze activiteiten weinig ruimte om andere dingen te doen.

De meeste respondenten kunnen niets (anders) doen, voornamelijk vanwege ziekte

Driekwart van de respondenten geeft aan overdag niet iets (anders) te kunnen doen. De voornaamste redenen hiervoor zijn dat respondenten ziek zijn en/of een beperking hebben. 59 procent van alle respondenten voelt zich belemmerd door hun gezondheid³.

De mate waarin respondenten iets (anders) willen doen is niet voor iedere belemmering hetzelfde. Zo geven respondenten die als belemmering ervaren dat zij niemand kennen vaker aan dat zij overdag wel iets (anders) zouden willen doen. Zij voelen zich ook vaker dan gemiddeld eenzaam, en hebben relatief vaker behoefte aan hulp bij het maken van contact. Respondenten die niet weten wat zij kunnen doen, gaan er relatief minder vaak op uit en hebben meer behoefte aan regelmaat in hun leven en lichamelijke beweging. Dit geeft aan dat niet iedereen dezelfde hulp nodig heeft, maar dat dit deels afhangt van welke belemmeringen zij ervaren. Het beantwoorden van deze hulpvragen met maatwerk kan de participatie van deze respondenten bevorderen.

Respondenten krijgen vooral hulp van bekenden, de huisarts en maatschappelijk werk

Meer dan de helft van de respondenten ontvangt al hulp en/of ondersteuning. Iets meer dan een kwart van deze respondenten ontvangt hulp of ondersteuning van familie, vrienden en burens, van de huisarts en van een maatschappelijk werker. Genoemde specialisten waar respondenten hulp van ontvangen zijn psychologen, psychiaters en (fysio-)therapeuten. Een aantal respondenten noemt dat zij hulp krijgen bij het huishouden.

Respondenten hebben vooral behoefte aan meer sporten tegen lagere kosten

Een kwart van de respondenten wil geholpen worden bij meer lichamelijke beweging en een op de vijf wil hulp bij het omgaan met spanning en hulp bij het krijgen van (meer) zelfvertrouwen. Bij de vraag naar wat de respondenten nog meer nodig hebben, geeft 31 procent aan dat zij nog een vergoeding van kosten nodig hebben om meer te kunnen doen. Als het niets zou kosten, dan zou 39 procent van de respondenten op een sport gaan, een derde zou af en toe naar de film of naar iets anders gaan.

Tips en adviezen

Aan het eind van de enquête is respondenten gevraagd naar hun wensen, tips en adviezen voor de gemeente. De antwoorden zijn in te delen in de volgende categorieën:

- Meer voorzieningen en tegemoetkomingen voor bijvoorbeeld sporten en openbaar vervoer;
- Betere begeleiding en ondersteuning vanuit de gemeente;
- Betere communicatie over de mogelijkheden voor ondersteuning.

³ Ook in andere gemeenten zien we vaak dat inwoners niet in staat zijn om te participeren/ werken omdat ze worden belemmerd door hun gezondheid.

Beantwoording onderzoeksvraag

In dit onderzoek staat de volgende onderzoeksvraag centraal:

“Wat zijn de wensen, mogelijkheden en belemmeringen van cliënten om te kunnen participeren aan de samenleving en welke bijdrage kunnen wij als gemeente leveren om deze participatie te bevorderen?”

De respondenten hebben vooral behoefte aan meer lichamelijke beweging en een vergoeding van de kosten. Een deel van de respondenten wil ook hulp bij mentale hulpvragen, zoals het omgaan met spanning het krijgen van zelfvertrouwen. Het grootste deel van de respondenten heeft geen mogelijkheden om overdag nog iets anders te doen. De grootste belemmering die de respondenten tegenhoudt om overdag iets of nog iets anders te doen is dat zij ziek zijn en/of een beperking hebben. De hulp en ondersteuning die respondenten nodig hebben hangt af van de belemmeringen die zij ervaren om overdag iets of nog iets anders te doen. Niet ieder persoon heeft dezelfde hulp of ondersteuning nodig.

6.2. Aanbevelingen

De vraag die in dit onderzoek centraal staat is wat de wensen en mogelijkheden zijn om participatie van mensen die een uitkering ontvangen te bevorderen. Aan de hand van de enquête geven we een aantal aanbevelingen om dit te bereiken.

Betere communicatie of informatie

Uit de enquête komt naar voren dat inwoners niet altijd op de hoogte zijn van de mogelijkheden binnen de gemeente. Respondenten zijn bijvoorbeeld niet op de hoogte van wat ze zouden kunnen doen en daarnaast zijn er hulpvragen waar mogelijk binnen de gemeente al hulp en begeleiding voor beschikbaar is. De gemeente zou de participatie kunnen bevorderen door bijvoorbeeld de inwoners beter en vaker te wijzen op de mogelijkheden van tegemoetkomingen, ondersteuning en participatie die in verschillende situaties kunnen worden gebruikt.

Uitbreiden van mogelijkheden van de Ooievaarspas

De gemeente zou kunnen inzetten om het aanbod van de Ooievaarspas uit te breiden, met name de mogelijkheden om te sporten. Veel respondenten geven aan graag meer te willen bewegen. Dit terwijl er via de Ooievaarspas al meerdere mogelijkheden zijn om met korting te bewegen in Rijswijk. De gemeente zou hierin ook (meer) in kunnen zetten om inwoners beter en vaker te wijzen op het bestaan en de mogelijkheden van de Ooievaarspas in Rijswijk. Dit zou de participatie van de inwoners kunnen bevorderen.

Daarnaast zou de gemeente Rijswijk kunnen inzetten op een breder aanbod binnen de gemeente. Uit ervaringen in andere gemeenten zien we dat eventuele reiskosten inwoners weerhouden om gebruik te maken van een dergelijke pas (in dit geval de Ooievaarspas), omdat de kosten te hoog worden.

Inzetten op preventie van schulden

De gemeente kan (meer) inzetten op het voorkomen van schulden. Een veelgenoemde reden waarom respondenten niet iets (anders) willen en/ of kunnen doen is dat zij geen geld hebben. Het hebben van schulden vormt voor hen een belemmering. Inzetten op het verhelpen van schulden en op het voorkomen van schulden zou mensen de mogelijkheden kunnen geven om te participeren in de maatschappij.

Integraal werken en maatwerk leveren

Een andere denkrichting is om integraal werken en maatwerk te bevorderen. Zoals blijkt uit dit onderzoek hebben mensen verschillende belemmeringen en hulpvragen die afhankelijk zijn van hun situatie. Om voor zo veel mogelijk mensen een oplossing op maat te bieden is het van belang dat de gemeente inzet op het bevorderen van de samenwerking met en tussen organisaties en het netwerk van personen met een hulpvraag. Door deze manier van integraal werken kan mensen een passende oplossing voor hun hulpvraag worden geboden. Dit zou de belemmeringen die mensen ervaren om overdag iets (anders) te doen kunnen wegnemen.

Inzetten op buurthuis/netwerkplekken

Tot slot zou de gemeente Rijswijk (meer) in kunnen zetten op het bij elkaar brengen van inwoners. Uit de enquête blijkt dat inwoners zich vaak eenzaam voelen. Dit is tevens voor hen een belemmering om te participeren in de samenleving. Een buurthuis of andere netwerkplek zou er voor kunnen zorgen dat mensen elkaar tegen komen en waardoor ze een netwerk op kunnen bouwen. Dit zou de inwoners helpen om uit het sociale isolement te komen.

De gemeente zou laagdrempelige activiteiten kunnen organiseren waar de inwoners aan mee kunnen doen. Het is met name van belang dat het laagdrempelig is. Uit de enquête blijkt bijvoorbeeld dat mensen niet snel op nieuwe mensen durven af te stappen, hulp nodig hebben om iets nieuws te gaan doen en het eng vinden om iets nieuws te beginnen.

Bijlage 1. Vragenlijst

1. Wat is uw leeftijd?

- ☐ Jonger dan 27 jaar
- ☐ Tussen 27 en 45 jaar
- ☐ Tussen 45 en 66 jaar

2. Wat is uw situatie? *U mag meer antwoorden geven.*

- ☐ Ik woon alleen
- ☐ Ik woon samen
- ☐ Ik heb een relatie
- ☐ Ik heb 1 of meer minderjarige kinderen
- ☐ Ik heb 1 of meer meerderjarige kinderen
- ☐ Iets anders:.....

3. Hoe lang krijgt u een uitkering?

- ☐ Tussen de 1 en 2 jaar
- ☐ Tussen de 2 jaar en 3
- ☐ Langer dan 3 jaar

4. Heeft u vroeger een traject gevolgd? *U mag meer antwoorden geven.*

☐ Stage	☐ Taalles
☐ Eigen bedrijf	☐ Scholing
☐ Vrijwilligerswerk	☐ Training
☐ Cursus	☐ Geen traject

5. Heeft u overdag meestal iets te doen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee, ga door naar vraag 9

6. Wat doet u overdag meestal? U mag meer antwoorden geven.

☐ Ik doe vrijwilligerswerk	☐ Ik zit op een vereniging
☐ Ik doe het huishouden & zorg voor mijn gezin	☐ Ik ga naar het wijkcentrum
☐ Ik zorg voor een ziek kind, familielid of iemand anders	☐ Ik help wel eens op school of bij een vereniging
☐ Ik bezoek familie, kennissen, burens	☐ Ik ga naar de kerk of moskee
☐ Ik ga er wel eens op uit (alleen of met anderen)	☐ Iets anders.....

7. Hoeveel uur doet u aan vrijwilligerswerk?

- ☐ Niet van toepassing
- ☐ 0 tot 5 uur per week
- ☐ 5 tot 10 uur per week
- ☐ Meer dan 15 uur per week

8. Wilt u overdag nog iets anders doen?

- ☐ Ja
- ☐ Nee

9. Waarom lukt het u niet om iets (anders) te doen? *U mag meer antwoorden geven.*

☐	Ik ben ziek	☐	Ik weet niet wat ik kan doen
☐	Ik heb een beperking	☐	Ik heb geen vervoer
☐	Ik heb geen tijd	☐	Ik ken niemand
☐	Ik heb te veel zorgen	☐	Ik heb geen geld
☐	Ik spreek de Nederlandse taal niet goed	☐	Iets anders:.....

10. Krijgt u hulp of begeleiding?

- ☐ **Ja**
- ☐ **Nee, ga door naar vraag 12**

11. Van wie krijgt u hulp of begeleiding? *U mag meer antwoorden geven.*

☐ Maatschappelijk werk	☐ Gezins-/opvoedhulp
☐ Schuldhulpverlening	☐ Budget/bewindvoering
☐ Sociaal Wijkteam	☐ Welzijn Rijswijk
☐ Familie, vrienden, buren	☐ Huisarts
☐ Specialist:.....	☐ Iets anders:.....

12. Waarmee wilt u nog geholpen worden? *U mag meer antwoorden geven.*

☐ Voor mezelf opkomen	☐ Omgaan met spanning
☐ Contacten aangaan, vrienden maken	☐ Meer regelmaat in mijn leven
☐ Leren ontspannen	☐ Meer lichamelijke beweging
☐ Zelfvertrouwen krijgen	☐ Iets anders:.....

13. Wat heeft u nog meer nodig? *U mag meer antwoorden geven.*

☐ Informatie over wat ik kan doen	☐ Iemand die mij helpt om uit te zoeken wat bij mij past
☐ Iemand die mij helpt om met iets nieuws te beginnen	☐ Iemand die samen met mij iets gaat doen
☐ Een vergoeding van de kosten	☐ Leren omgaan met de computer
☐ Andere hulp:.....	☐ Iets anders:.....

14. Kruis aan waar u het mee eens bent.

☐ Ik voel mij fit	☐ Ik kan goed rondkomen
☐ Ik leef gezond	☐ Mijn schulden belemmeren mij
☐ Ik voel mij vaak alleen	☐ Ik kan goed Nederlands lezen en schrijven
☐ Mijn gezondheid belemmert mij	☐ Ik maak met genoeg mensen een praatje
☐ Mijn zorg voor anderen belemmert mij	☐ Ik ga er regelmatig op uit
☐ Ik kan mij zonder hulp redden	☐ Ik kan hulp vragen aan mensen die ik ken
☐ Om iets te gaan doen heb ik hulp nodig	☐ Ik heb contacten met mensen via bijvoorbeeld Facebook
☐ Ik vind het eng om iets nieuws te beginnen	☐ Ik stap niet zo snel af op mensen die ik niet ken

15. Wat wilt u graag doen als u het u niets zou kosten? U mag meer antwoorden geven.

☐	Samen met andere mensen koken en eten	☐	Mee met een georganiseerd uitje
☐	Nieuwe mensen ontmoeten	☐	Af en toe naar de film of iets anders
☐	Op een sport gaan	☐	Op een (muziek)vereniging gaan
☐	Met iemand winkelen of boodschappen doen	☐	Op een leesclub gaan
☐	Een nieuwe hobby beginnen	☐	Een cursus volgen
☐	Met dieren werken	☐	Iets anders:.....

Wensen, tips en adviezen

Heeft u nog wensen, tips of adviezen voor de gemeente? Bijvoorbeeld over hoe de gemeente u kan helpen in uw situatie.

.....

.....

Dit is het einde van de vragenlijst. Hartelijk bedankt voor het invullen! U kunt de vragenlijst terug sturen in de bijgevoegde antwoordenvolp. Bent u deze kwijt? Het retour adres is: KWIZ B.V. Antwoordnummer 461. 9700 WB Groningen. Een postzegel is niet nodig.